

Előfizetési díj.

Vidre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy h. helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főtér 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

AZ ÉRTÉKESB CÍKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

hatodik évfolyama második évnegyedére.

A „Kelet” előfizetési ára:

Félsz évre	16 frt
Félévre	8 frt
Negyedévre	4 „
Egy h. helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legcélszerűbben postai talványonnyal alólirt könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,
a „Kelet” kiadója.

Mire jó a tűz?

Az erdélyrészi nagy égések után keletkezett babonás félelem talán már kezd anrira kellő mértékbe visszatérni, hogy a félelem helyes mértékére szállva, óvatosságot és célszerű védintézkedéseket idézzen elő. Ha ezt az eredményt ki tudjuk e haigos elem pusztításából vonni: a veszselem, a mellett, hogy a testvériség és a karat erkölcsi érzeteit segítette fölkelni, még gyakorlati hasznát is hajthat.

Szabadon tehát nekünk alkalmat vanunk városunk egy részének teljes lepusztulásából, elmondanunk egy némelyeket.

Örmünkre szolgál nagy előismeréssel costatálhatunk, hogy a vész kitorésének pilanától kezdve egész maig a közszolgáttól, a segédkezés igen sok és tiszteltremelő munkáját szemlélhetők mind a város, mind a polgárok részéről — s így a magyar jellemvonása itt is igazolta magát, hogy legalább a vész idején az ösztatás megvan még közöttünk.

A városi bizottság aztán és a tanács kezébe vévén a segélyezés s másfelé a jövőre való intézkedések teendőit: e téken is szép buzgóság fejtett ki.

A vész-bizottság, élén a polgármesterrel, okunk van állítani, a segélyek bszításában fáradhatatlan odaadással és

némi kivételeket leszámítva példás részrehajlatlansággal járt és jár el s ezért a közismerés háláját méltán kiérdemelte.

A különböző szakosztályok szintén ernyedetlen szorgalommal dolgoznak a tűzrendészeti szabályzatokon, a kényszerelvének alapján; az építkezési anyagok jutányos beszerzésén; az oltási munka-erő szükség esetén való kihajtásának feltételein sat.

A városi bizottság sem kímélt áldozatokat, midőn oly intézkedéseket tett, hogy a már megessett károk helyreállítása követítésével történhessenek s gondoskodott a tűzoltói intézménynek minél tökéletesebb tételéről, — s kivált, ha jövőre, intézkedni fog az iránt is, hogy a város tulajdona biztosítatlan ne maradjon: elmondhatjuk, hogy sokat megtett abból, a mit — már régen meg kell vala tennie.

De — a tűzoltói intézmény bármily tökélyű szervezése csak egyik tényezője a vész megelőzésének, — a másik tényező a tűzbizton építési rendszer következetes, szigorú keresztülvitele.

Erről Kolozsvár városának, mint autonóm törvényhatóságnak, úgy látszik sejtelve sincsen. Ott, a hol egyik főutcában egy igen szép telken még ma is faépület van készülőben; ott, a hol a deszkából készült tűz-falak (!), a zsindeből álló kémények (!!), a szűk telkeken összehalmozott szemét-gödörök (illetőleg dombok), deszka-alkotmányok sat. ugyszólván készen tartják a gyúanyagot, hogy a pusztító elem, szükség esetén, nehogy hiányt szenvedjen: bátran elmondhatni ezt a kemény vádat.

Minden kis szász falucska rég kimondta, hogy csak köből, cserép alá, lehet építeni s a mi a legfőbb, e határozatát érvényesíti is — nálunk épít mindenki, a hogy s a miből tetszik.

Hja! a magán-tulajdon szent! S hát miből áll a város, egy időben oly fennen emlegetett, statutiarius joga? Hát ez nem szent? Hát nincs-e meg Kolozsvárnak csak egy a joga, mint Klein-Kopischnek, hogy határidőt tűzzön ki, a fohatóság beelgyezsével, hogy p. o. a belvárosban csak is ilyen fedelek, épületek stb. lehetnek?

Erély, bátorság, elhatározottság, patres conscripti! vagy tán az a baj, hogy nekünk is mindnyájunknak megvan a — deszka tűz-falunk?

De még a legnagyobb mértékben tűzbizton építkezés sem tehet, a teljes tűzoltói intézmény mellett is, mindent.

A legjobban szerkesztett épület is ki- gyulhat belőlől akkor, ha minden szomszéd épület egymást éri és sem az udvar,

oda fázó terméthez, eleresztette; odalépett egyik ablakhoz, melynek függőnye egy kis kandinyilást hagyott a holdvilágnak és a kíváncsiaknak; belekapaszkodott az ablak párkányába, fölágaskodott s egy pillantást vetett a ház belsőjébe.

Az ablakra sűrűn leszállott vizgöz nagy akadályára volt az ifjú előleges kímkedésének; nem láthatott egyebet vastag homálynál s abban ide-oda mozgó alakok halvány körvonala-nál. Az ablaktól eltávozott s belépett a kapun. Az udvaron egy utra készen álló kocsi várakozott. A ház ajtaját a ki- és bejáró cselédek sűrűn nyitogatták, csapkodták s ilyenkor egész pára felhők, özönltek ki a tiszta hideg levegőbe. A fiatal ember belépett a házba; a helyiség ismerős volt előtte s az előszobában, melynek egyetlen asztalára könykölte a fel-szolgáló cseléd bökölkolt, egy perczig sem idő-zött, hanem balra fordult s belépett a szomszéd szobába.

Egyszerűen butorozott tágas szoba volt ez; a fehérre meszelt, de a dohányfüstől megbarnult falak díszítésül néhány kép, egy nagy tűkör és díszes, aranyozott tali óra volt fel-függesztve; utóbbi alkalmasint valamely kol-dusbotrú jutott előkelő család elárverezett butorzatából került ily alacsony sorsra.

Az ifjú körülhordozá tekintetét a szoba belsejében, melyet a menyezetről aláfüggő nagy petroleum lámpa és az asztalokon gyéren elhelyezett stearin gyertyák világítottak meg. A szoba jobb oldalán, hosszú asztal mellett számos tagu társaság mulatozott s lármájával minden zugot betöltött. Balra, egy kisebb asz-

tal sem az utca szűk volta nem engedi az oltást és mentést — csak egy kis szél segítségére van szükség, hogy oly terjedelmet öltson a vész, mint öltött az idei nagy tűzeknél.

Nem kellett oda semmi ördögi mesterség, mert mindnyájan évek óta mondogattuk, hogy a szappany-utczák állandó tűzfészkek, s épen így mondjuk ma az Óvárról. De tesszünk-e róla? Felelet: nem! S ha most a szerencsétlenség által letarolt terrenumot ismét ugyanazon beosztással építjük be — talán nagyobbbaeszkácsa biztonságban lehetünk, de bizony nem valami felettebb nagy mértékben. El fognak készülni ugyanazon szűk utcácskák, ugyanazon épületekkel tele zsúfolt telkek s fogjuk — bizonyon belatelendő — profécziáinkat tovább, mind ide, mind az Óvárra nézve, folytathatni.

A szappany-utczák végén van ugyan egy új nyitandó utcáról szó. Meglesse a jó isten a tudója, — de abba már nem merünk belevágni, hogy a p. o. 100 telekből álló égési terrenumot felosztva, belőle teszem 10 telket fölosszunk a mulhatatlanul kiszélesítendő utcák közt s így ne csak arról gondoskodjunk, hogy ha mikor tűz lesz, sok vízi-puskával ölthassuk (ha lenne hely, hova az öltők férközhessenek!), hanem arról, hogy minél kevésbbé lehessen tűz s ha mégis lesz, legalább meg is közelíthessük.

De hát a 10 telket erővel elvegyük, mikor nincs kisajátítási törvényünk?

Először van az is, az egészségügyi törvény egy határozmányában. Másodszor bizonyonnyal van a legettek közt több oly telek, melynek tulajdonosa az új építést sehogy sem bírja meg s ismét van több oly legettt tulajdonos, ki készörömest cserélné ki a tűzveszélyes helyen levő telkét a város pusztá-helyein adandó területtel, hogy a vész köréből menekülve, nagyobb biztonsággal építhessen.

És lehetetlen, hogy a többi birtokosok is örömmel ne fogadják a mérnöklileg fölveendő s szélesebb utcák körvonala-i szerint szakszerűleg tagosítandó s újra kiszándó telkeik egy kis megváltoztatását, pár lépéssel, hogy ollel odább kiszakítását s esetleg megváltás utján kiszélesítését.

Ezt hatóságilag — igaz — tenni nem lehet, a mi szörnyű alkotmányos mi-voltunkban (a mikor t. i. arról van szó, hogy a jussomatt nem hagyom!) — de igen is lehet tenni társulattal s nem kellene semmi egyéb, mint, hogy ama tájék egy pár telek tulajdonosa, talán a polgármesternek, mint első polgárnak, vezetése mellett egy értekezletre hívja össze valamenny-

tal mellett két jóbarát üritgette a búcsupoharat; a búcsúzódás régóta tarthatott már, mert egyiköknek a vastag báránnyőr süveg alól folyó nagy izadásgöcsök barázdáltak.

Egy harmadik, kis kerek asztalnál, néhány palaczk bor mellett három fiatal ember ült s a szobában történő dolgokat legcsekélyebb figyelembe sem véve, halkan beszélgetett. A halvány ifjú odalépett a kis asztalhoz, a szerény társaság mindenik tagjával sorban kezét szorított s helyet foglalt.

— Honnan jössz, Sándor? — Kérdé egyik, sűrű bozontos hajú és szakállú, apró tüzes szemű fiatal ember, szivarából füstfelhőt fújva maga elébe.

— Vacsorára voltam hiva Fazakasékhoz.

— Rövid vacsora volt — jegyzé meg az előbbinek szomszédja csak úgy odavetve: azután mindenik pajtásának megtölté a poharát, végül a magát.

Sándor olyannak találta ezt a megjegyzést, melyet semmi esetre sem szabad felelet nélkül hagyni.

— A társaság ott maradt, most is együtt van még; hanem én eluntam magamat, megszöktem, gondoltam, hogy mégis csak jobban eltelik az este itt a ti megszokott körötökben.

Azt ugyan nem tartotta szükségesnek Sándor, hogy e különben minden fontosság nélküli való állításra mulhatatlanul el kell pirulnia, hanem azért sápadt arca egy pár pillanatra elvesztette halvány színét, szemei pedig tétozva tekintgettek erre-arra, míg egyszer megakadtak az előtte álló telt poharban; ekkor a poharat felkapta s egy hajtással kiürítette.

— Hallo, Balázs! — szólt a Sándor

nyi telek-tulajdonost s az igazság döntő ereje bizonyonnyal meggyőzné az összes tulajdonosokat, kivált, ha az építési terv elejébe terjesztetnék készen, hogy most a legjobb alkalom a jövő vészről való óvintézkedések megtételére.

A szomszédos tájak tulajdonosai saját érdekükben járulhatnának bizonyos összegekkel az utcák és telkek tágitásának költségéhez s például az unitáriusok anyaszentegyháza bizonyonnyal örömmel tehetné ezt, csakhogy templomát, tanodáját, tanári lakait nagyobb biztonságban tudhasa. Sőt bizonyos mértékben kényszerű rovatul utján is lehetne ezt a városnak keresztülvinnie.

Az erélyvel, alaposan megkészített tervet nemcsak a társulajdonosok gyűlésével lehetne könnyen elfogadtatni, hanem a polgármester, ha nem is kötelezőleg, de némi nyomattal tehetne a város részéről is oly igéreteket, ajánlatokat, mind a segélyezésre, mind a telkek kicserélésére nézve, a gyűlésnek, a melyekre nézve bizonyonnyal számíthatna a communitas, illetőleg miniszterium helybenhagyására s így megmenekülhetne Kolozsvár a pusztulás egy veszedelmes fészektől.

Csak, persze, mindehez valamivel több erély, bátorság és elhatározás, sőt fáradtság s talán áldozatkészség is kellene, mint a felületes palliatív-szerek kiterveléséhez és keresztülviteléhez.

De hát mikor adtak nagy eredményeket csekély munkáért?

Mi mindenesetre előadtuk jószándéku tervünket — a vezérférfiak lássák a többit.

E—n.

— A bécsi alkudozásokról írja a „P. N.”

Az Ausztria és Magyarország közötti kiegyezés még nem létesült, de ennek megtörténte legközelebbre várható. Trefort s Póchy miniszterek tegnap reggel Budapestre érkeztek: a többi miniszter még Bécsben van s folytatja a tanácskozásokat. Trefort miniszter május elején a szabadelvűpart clubjában volt s tudósítá a párt tagjait a bécsi tárgyalások menete s várható eredményéről.

A mint hírlak, a tárgyalások stádiuma a következő volt.

Az osztrák és a magyar kormány közötti értekezletek sikerteleneknek bizonyulván be s egyéb közvetítő javaslatok sem találván magyar részről elfogadásra, a magyar kormány lemondását nyújtá be, a mit azonban ő felsége nem fogadott el.

A magyar és az osztrák kormány közötti tárgyalások utolsó stádiuma a következőből

szomszédja, könykölte tréfásan meglokte ama torzomborz fiatal embert, ki már egész füstfelhőbe volt burkolva. Azt mondja, hogy a mi társaságunkban jobban találja magát!

Sándor hevesen oda fordult szomszédjához.

— Hát miért kell ezen megütődnök? — kérde — talán nem hiszték szavaim őszinteségében? Hozzászóktam már, hogy itt legyenek köztetek. A megszokás gyakran nélkülözhetlenné tesz némely dolgot, a mi más különben el is maradhatna. Ti is hozzászóktatok. Fél év sokszor rövid idő, de nekem úgy tetszik, mint-ha Isten tudja mily régóta töltönnék itt együtt az estéket.

A Sándor arca elveszti halványosságát, ki volt pirulva; a szobában szétáradott meleg, a bor, felhevítették az ifjut; aztán az a mosoly, melylyel előbbi szavait fogadták, elárulta azt, hogy barátai ömlengéseinek, e nyilatkozatainak őszinteségében bizony igen köve hisznek — és ez bornál, tűznél, mindennél inkább ingerelte hevességét.

— Hagyjuk, — szólt Balázs, fölborzolva sűrű haját s recsegő-ropogó széken hanyagul hátradőlve, — hagyjuk el, ne beszéljünk erről.

A kis kerek asztal négy fiatal vendége elhallgatott, gondolataiba mélyedt. Mintha Sándorral karöltve jött volna, odaült az asztalhoz egy tolakró, alkalmatlan vendég: a mogorvaság mindenikükre rekeszszakolt valami ábrándos, boros gondolatot s ha e gondolatok képeit egymásmellé helyezve láthatnók, ugy tűnnének föl azok, mint a rajongó képzeletnek egymással hasonló és összefüggő vázlatai.

A zaj azért folyton növekedőben volt; a

Hirdetési díjak:

Hatszor hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelit Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Rnd. Mosse Publicistische Bureau (Rindaposten: Haasenstein et Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Budapest szervitátor 5. sz. Braun Ede hirdetésményi ügynöksége, József-tér 10. sz. 1. emelet).

Nyitási cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

állott: a) a vámtételekre nézve teljes egyetértés jött létre; b) a két még függőben levő pont is elintéztetett; c) a vámszerítási ügyében az osztrák kormány elismerte a magyar követelések jogosultságát s kész annak megfelelőleg újabb rendelkezésre; d) a fogyasztási adók ügyében mindkét fél szigoruan megtartá álláspontját s e tekintetben semmi újabb egyezmény sem várható.

A bankügyben is hosszú ideig folyt a tárgyalások s ha jól vagyunk értesülve, a magyar kormány végre a következőkbe foglalta ultimátumát: a) a bankjegy közös; b) a bank érczalapja a quóra arányában megosztatik. A Magyarországra eső rész Budapestre szállítatik s az ennek alapján kibocsátandó bankjegymennyiség (mintegy 80 millió) kizárólag Magyarországon értékesítendő; c) a magyarországi igazgatóságnak nagyobb önállóság jut, mint ezt az osztrák kormány eredetileg tervezte; d) a közös felügyelő tanácsot ő felsége nevezi ki.

Azt halljuk, hogy az eredeti közös banktervnek a magyar kormány által történt e módosítása megnyerte ő felsége helybenhagyását; de az osztrák kormány tegnap estig nem fogadta el. Tegnap estére volt kitűzve az osztrák min. tanács, melynek e terv felett kellett nyilatkoznia.

A buleapesti beavatottabb politikai körökben azt hiszik, hogy azon esetben, ha a magyar kormány által módosított s a fentebbiekben ismertetett bankterv elfogadásra talál (a miben alig lehet kétkedni), az új kiegyezés a fentebbi sorokban előadott módoszatok szerint a fogyasztási adók kérdésének ezuttali elejtése, illetőleg a quótatárgyalásokig való elhalasztása mellett, a két kormány között megkötetik, a mi azonban még nem történt meg s valószínűleg ezért jelenté a sürgöny, hogy „a helyzet változatlan.”

Magyar lapok szemléje.

Az „Ellenőr” nem hiszi, hogy Magyarország jogos és méltányos követeléseinek kielégítése gyakoros parlamenti és kormányválságot idézzen elő Ausztriában. Hanem azt igenis hiszi, hogy ha az osztrák kormány jelenlegi elnöke vállalkoznék a létrejött egységnek, a reichsrath előtti képviseletre, mégis lesznek persónális válságok a kormányban, mert vannak tagjai, kik exponáltak magukat s az egység létrejöttével lehetetlenné váltak. Ott van mindjárt az, a ki csak Sadowa miatt fogadta el a 67-ki egységet is s kiől már ma írják, hogy megromdált egészsége miatt végkép visszavonul. Kívánnunk neki jobbulást. Azután ott van a pénzügyminiszter. Az egész világ beszéli, hogy a nemzeti bank legfőbb emberéhez sógorsági viszony köti. A tisztesség azt hozta volna

nagy, hosszú asztalnál hova tovább, mind feleslegesen kedvre gyultak, ott a bor fogytán a vigság áradott, itt a fogó bor nem derített föl a kedélyeket. Sándor igekezett közönyösnek látszani, de azért egész lényén a türelmetlenségnek, izgatottságnak, a nyugtalan vágyának hatalma lassan-lassan erőt vett. Szeretett élezelődni, tréfát-tréfára hálmozni, hogy négyen harsogják tul a szoba többi mulatozóinak időtlen lármáját; vagy komoly vitaközlést kezdeni valamely korszerű tárgyról, oda lánczolni saját figyelmét és társaiét egy általános érdekel biró dologhoz, mely mellett a bor lassabban, az idő gyorsabban fogyott volna. De hiányzott szívéből a kedv, agyából a gondolat, ajkain a szó. Aztán kikkelt, kiknek beszélni?

A szoba egyik ékessége, a nagy tűkör ott függött a falon, Sándorral majdnem átel-lenben; tisztán látható benne a szobának egy részét, meg az ajtót. Tekintete valahányszor nyílt az ajtó, a tűkörbe mélyedt, mintha valakinek a megjelenésére várakozott volna.

Egyszer nyílt az ajtó s belépett rajta egy negyven éves, kissé tulhízott asszony. Nemcsak az öltözékéről, hanem fölhevült, kipirult arcáról is látszott, hogy a gazdasszonyi teendőkkel volt elfoglalva és a konyha tüze mellől jött be. Kellemes, rokonszenves arcán elégedett vidámság ült s a mint megpillantotta a még mindig bucsuzó két jóbarátot, nevetve csapta össze kezét.

— Teremtő őr isten! Hát még mindig itt vesztelget! Takarodjék! a kocsi már régen az ajtó előtt vár. Tudja-e, hogy kilencz óra rég elmúlt! No, ugyan derék dolog lesz, ha lemarad a vonatról.

(Folyt. köv.)

magával, hogy incompatibilissé tegye magát a bankkérdeés tárgyalására. Mert az bizonyos, hogy a monarchia belső békéjét, a monarchia állami tekintélyét tisztán az osztrák nemzeti bank érdekeinek kedvéért tették kockára. Hogy ha az ilyenek nem maradnak tovább a kormány tagjai, azt igen örvendetesnek fogja találni. Az osztrák közvélemény meg fog nyugodni az eredményben, ha az Magyarországra nézve kedvező lesz is, mert következményeiben nem lesz az kedvezőtlen Ausztriára nézve sem.

A „Kelet Népe“ az egység tényét örömmel kell, hogy fogadja. Egészen más kérdés előtte az, hogy az egység minő? Hogy minő állást kell foglalnia konkrét alakjával szemben? Ez lehet szerinte kielégítő, lehet elégtelen, lehet határozottan hátrányos akár az egyik, akár a másik részre és így mindenesetre következményeiben a monarchiára és utolsó sorban mind a két államra nézve is. Hogy ezt megítélhesse, arra ismernie kellene minden részleteit, de mindazon phasisokat is, melyeken keresztül ment. És ha ezeket ismerni fogja, tartózkodás nélkül el fogja mondani nézetét, mert nem lesz többé szükség arra a hallgatásra, melyet előbe szabott a tekintet, hogy akadályokat és nehézségeket a kormány felelősség és következményteljes feladata előgördíteni nem szabad, a meddig messzehorderejű alkudozásai függöngy vannak.

Az „Egyetértés“ szerint nem ringathatják magukat többé a szabadelvű párt urai illusiókban a pénteki tüntetés óta a közvélemény iránt. Megfigyelhetők jelenségeit, megtudhatták mennyire alászállottak a nép hitében. Pedig ez csak az első ébredés jele volt, a többi fog jönni magától, mihielyest ténykép áll az ország előtt, mily iszonyu komédiát űz érdekei rovására az a Tisza, ki belement a közös bank, közös igazgatótanács és a fogyasztási adók elhalasztásának alkujába s most már csak a komkák felett egyezkedik, hogy aztán hirdesse a világnak, mekkora nehézségekkel küzdött ki a semminél rosszabbult helyzetet. Szerencsétlenségnek tartja, hogy a fusiot hűbelen balázs módjára elfogadták. Az a szemfényvesztés, melyet a nemzet élén álló romlott-nál-romlottabb elemek véghez vittek a választó nép elbolondítására, érzékenyen bosszulja meg magát az egyezkedés huzavonájában. Bebizonyult, hogy hazugsággal egészséges politikát teremteni nem lehet, mert a bűn új bünt szül. Ő már régebben mondta, hogy rászedést űznek a nemzettel. Minderre újabb bizonyítékok halmozódtak fel. S ezek között első sorban az, hogy a tüntetést a legalábbvalóbb módon igyekeztek megfosztani jelentőségétől. Nem bánya, hanem azt hiszi, lesz még újabb és újabb is, csak aztán majd az utolsót meg ne keserüljék.

KÜLFÖLD.

KOLOZSVÁR, 1876. május 3.

A múlt héten is a keleti viszonyok alakulata foglalkoztatta Európá figyelmét. Aggasztó híreket terjesztettek az orosz kormány beavatkozási szándékairól, melyekre nézve az „Agence Gen. Russe“ april 28-ról következő sürgőnyt küldött szét: „Azon külföldi táviratok ellenében, melyek azt állítják, hogy Orosz-

ország a hatalmaknak Hercegovina autonómiáját indítványozta, mi azon helyzetben vagyunk, hogy azon biztosítást adhatjuk, hogy Oroszország ragaszkodik a status quo fenntartásának programjához, ha a török politika a keresztények helyzetének javítása ügyében komoly biztosítékokat ad; ettől Oroszország csak az öt nagyhatalommal egyetértésben fogja eltekinteni.

De a porta viszont ragaszkodik hozzá, hogy Niksitet minden áron csak fegyveres erővel lássa el élelmi szerrel. Nikita fejedelem a lázadókkal a vár elmelzése ügyében alkudozik ez utóbbiak beleegyeznek azon feltétel alatt, hogy a porta az új fegyverszünetet elfogadja s arra kötelezi magát, hogy a fegyverszünet idején csapatait nem szaporítja. A portától fog tehát a béke függeni. Ezek szerint az orosz kormány csak feltételeken kívánja a status quo fenntartását. Ha a porta a feltételeket nem teljesíti, úgy ő is más javaslatokkal készül előállani.

Már pedig a porta a feltételek elsaját, mely Niksiorre vonatkozik, egyáltalán nem akarja teljesíteni. Oroszország ugyanis azt szeretné, hogy a montenegrói fejedelem utján nyersen Niksics erdő élelmi szereket, s így a porta a fejedelem lekötélezettjévé váljék. De Konstantinápolyban a baráti szolgálatot sehogys akarják igénybe venni, hanem megparancsolják Mukhtar pasának, hogy minden áron utat törjön magának Niksicsig. Mukhtar apr. 28-án indult el igen nagy sereggel az expedícióra. Hír szerint 3 napon át a Duga-szorosban ismét rendkívül véres harcok vívattak; s a távirat azt jelenti, hogy a török sereg ezuttal csakugyan elérte Niksicsot.

Ha e hír valóban bizonyul, a hercegovinai mozgalom súlyos csapást szenvedett s a porta, Montenegró minden támogatása nélkül, igen nagy diadalt aratott.

A héten a keleti eseményekre vonatkozólag sok mindenféle hír keringett. Azt írták, hogy Ausztria-Magyarország meg fogja szállani Boszniát. A „Nord. Allg. Ztg.“ mely a hírt közölte, tiltakozik azon állítás ellen, mintha Berlinből ajánlanák ezt a bécsi kormánynak. A „Nord. Allg. Ztg.“ — írja a lap — csak azt mondotta, hogy ha Ausztria kényszerítve látná ily lépésre magát, hogy az égés elterjedésének határát szabjon, ezt csak a hatalmakkal egyetértésben tenné. „Azt is beszélik, hogy a porta maga fordult a hatalmakhoz segélyért, mire nézve most azt jelentik, hogy nem fegyveres, hanem erkölcsi közreműködésre hivat fel a külkabinetek. Végül fölemlítjük, hogy legújabbban újra sokat beszélnek a 3 császárszemélyes találkozásáról, mely máj. 11-én fogja megtörténni.

A német politika is élénk volt a héten. Delbrück minister visszalépése nagy zajt keltett, melyet a hivatalos világ minden megnyugtató nyilatkozata sem bír egészen elnémítani. Maga Bismarck herceg is kijelentette, hogy a visszalépés kizárólag egészségi okokból történt s nem függ össze a politikával. Delbrück utóda Hoffmann hesseni minister. A orosz képviselőház tavaszi munkálkodását a múlt hétfőn kezdte meg. 26-án indult meg a sokat emlegetett vasuti törvényjavaslat tárgyalása, mely igen heves vitákra adott alkal-

sedik és meggyalad az embernek miatta, s olyan erőkben, hol seregünket, tanyáznak az efféle hernyók, a légvonat által hozott mérges szőrtörmelek belégzésével gyakran veszélyes és fájdalmas izgatásokat tapasztalhatni a légesóvekben.

Az utolsó vedlés után (és ez felmehet hétre is) a hernyó bábálomra készül. Némelyek, nevezetesen a naplepek be sem tonják magukat, s vagy szabadon függnek, vagy derékuk körül még egy melléktonalat kerítenek, mi által vízszintes fekvést nyernek. Mások, jelesen az éjjenczek és szenderek, bizonyos mélységre behúzódnak a földbe s ott változva bábbá, burkolatukat sima falzatu földgyurma képezi. A legtöbbben pedig többé-kevésbé mesterséges gubót fonnak maguknak, mely gyakran egész testök hosszában terjedő, és a száj mellett nyílló mirigyekből izzadt szíjas és ragadós nedvből készül. A báb ezen gubónak belsejében lakik, s az egyes testrészek, mint pl. az ormány stb. már láthatók rajta. Ismeretes körülmény itt az, hogy a selyembogár fonadéka a többi között épen azért használható, mert az erős fonal a gubón kiváló szabályossal tekerződik, honnan aztán igen könnyű szerrel matolálható fel.

A bábban fejlődnek aztán ki az álcaállapotban gyűjtött anyagból mindazon szervek, melyek a pillangót a hernyótól megkülönböztetik. Nevezetesen a nemi szervek képződnek jól el, hogy a pillangó bábbjának elhalgása perczenében azonnal képes a párosodásra. S ezen közösülés annyira szükséges nekik ilyenkor, hogy a hímek valóban nem is gondolnak semmivel addig, míg ezen vágyaiknak eleget nem tesznek. A pillangógyűjtők mindnyájan tudják, hogy nevezetesen sok éjlepkénál, ha bár mennyire ritkák is a vidéken, elég egy épen most született nőtényt tenni ki a szabadba, hogy arra esti szürkületkor kevés idő alatt néhány him szálljon.

mat. Bismarck herceg ismételve részt vett a tárgyalásban. A ház april 29-kén hat órai vitan után 206 szóval 165 ellen második olvasásában is elfogadta a törvényjavaslatot.

Az angol nemzetnek a múlt hét nem igen kellemes ajándékot hozott. Az új czimirtvény elfogadtatván, azt formszerűen kihirdették s így jövőre Victoria királyné India császárnője címét is viselendi, a mibe a hazai közvélemény nem igen akar bele nyugodni. A királyné ez eseményt Windsorbán, april 28-kán kelt proclamatióban közölte alattralóival.

A francia politika meglehetősen csöndes volt. A megyebizottság ülészaka minden kiválóbb incidens nélkül indult meg. Az olasz kamara april 25-én, a román törvényhozás april 27-én kezdte meg működését.

BELFÖLD.

Székelv-Keresztur, 1876. máj. 1.

(Egy zeneestély.)

A helybeli unitárius középiskola jelenleg befejezés alatt álló építkezése egy nagy értékű belékitéssel koronázott meg april hó 29-én.

Az említett napon itten Dániel Gábor főkirálybíró, mint intézeti gondnok és ügybarát elnöksége alatt egy conferentia tartott, melyen Jakab Elek becses könyvtára az intézet részére 2000 forintot megvettett. 500 forinttal járulván eladó tulajdonos maga részéről az összeg előállításához, az 1500 forint gyűjtés után határozottat összehozatni. A gyűlés alatt kitétt gyűjtő iven azonnal 300 forintot felül gyűjt össze, mit az ugyan-e célra azon este rendezett zene-estély 500 forintot felül emelt. A végrehajtó bizottság nevezett főkirálybíró és Kozma Ferencz másikk intézeti gondnok elnöksége alatt megalakítottán, a kellő lépéseket gyorsan fogja teljesíteni s az adományokról a nyilvánosság előtt is beszámoland. Várjuk be tehát azt, és szólnunk ez alkalommal csak a lefolyt zene-estélyről.

A programot ismerik már e lap t. olvasói. Sokat ígért volt a minden tekintetben. Anyagi oldalát illetőleg a remények maximuma teljesedett bé, mert úgy halljuk, hogy 200 frton felül áll az összes bevétel. A provinciának ilyen igénytelen pontján és a mostani időkben — ez eredmény szokatlanul egyszerű és csak rendkívüli erőlközlésnek köszönhető. A gróf Haller József és báró Kemény Béla családja s a Mátéfi Károly művészetének híre képviseli ize erkölcsi erőt. Tartozkodunk az illetékes közeg megelzésben a közügy hálaja tolmácsolását illetőleg. Rerlexioikkal megmaradnak az estély művészi oldalánál. S jól esik constatirozhatni, hogy ez valóban művészi estély volt.

A zongora párthiekbán b. Kemény Béla gr. Haller Berta s nővére G. Haller Gabriella ő nagyságaik nyújtottak rendkívüli élvezetet. Szabatos, művészi játékok alatt a classica zenének népszerűtapsokkal és éljenekek adóztunk. S ez elismeréssel a publicum maga-magát ép annyira megtisztelte, mint az érdemes szereplőket. Mátéfi Károly urról elég annyit mondanunk, hogy e vidék soká nem fogja elfeleldni azon szerencsét, hogy mű-

A pillangók közönségesen egyszer mennek át egy évben szaporodásukon. A lepke tavaszkor, vagy nyárban jelenik meg; a petékből kibuvó hernyók nyárban élődnek, s őszire befonva magukat pillangójukat, ismét az év melegebb szakában bocsátják világra. Néha, midőn a pillangók csak nyár közepén jönnek elő, a hernyók kitelenek, s tavasszal még egy sort esznek, hogy bábkerukra szükséges készleteket kiegészítsék, e miatt aztán báboskodásra csak rövid idejük — nyárelő marad. Mindazonáltal, különösen az apróbb pillangóknál, kétszeres nemzedéket látunk egy év alatt kifejlődni, mennyiben tavasszal és ősszel is jelennek meg lepkék közülök.

A naplepek (papilio) között, melyek széles, nagy, többnyire élénken színezett, s nyugalmában függőlegesen tartott szárnyaik által tűnnek ki, melyeknek csápjaik végökön gubót hordanak s hosszú ormány és többnyire elnyomorodott első lábpar jellemzi őket, kerteink elkeseredett elleneire találunk. Mindenek előtt az özöndékek okoznak terményeinkben érzékeny károkat, melyeknek citromsárga himporos szárnyai gyakran csak egyes fekete vonalak, vagy foltok által vannak tarkítva. A galagonya özöndék (p. crataegi), mely körteinket, almáinkat s mindennemű szilváinkat pusztítja; a káposzta özöndék (p. brassicae), mely mindenféle káposztát, repcét, répát és karalábét tönkre tesz; a répa özöndék (p. rapae), mely ezeken kívül a kedres illatú rezedát is borzasztóan megtámadja, valamint a csicsóka özöndék (p. napi), mely nevezetesen a nyári terményeket rongálja, mind ezen csoportba tartoznak. Ezeket a mi vidékeinken*) persze nem a legszorosabb nyelven a földmivések „mezőgazolók“-nak nevezik.

(Folyt. köv.)

*) Déli Schweibán.

Ford.

vészetének varázsát szívünkben is felgyújtá. Báró Kemény Béla fuvalója megragadóan vegyült belé a hangok e szép versenyébe, s ifj. Teutsch urban közönségünk egy oly tehetséget ismert meg, kit Mátéfi ur mellett is gyönyörrel hallgattunk. A műdőt előtt ez elismerés sokat nyom. Sándor Domokos képezdei tanár, vidékünk kedvenc népdalosának nagyobb magándala, valamint népdalai kiválóan sikerültek. Bizonyítja az, hogy ismételnie kellett. „Olaszkon köszöntése“ is akkora lelkesedésre ragadta a közönséget, hogy szűnni nem akaró újrázását Mátéfinak két magyar darabbal kellett viszonzoznia. Horváth Gyula, képezdei zenetanár zongora-kíséreteiben, mint mindig, most is csak gyönyörködhettünk.

Az estélyhez méltó volt a publicum is. A helybeli és vidéki intelligentiából alig hiányzott egyén. Évek óta nem láttuk azt így összegyűlte. Mintha sejtette volna, hogy ily kis városnak évtizekben alig jut egyszer ehez hasonló élvezet.

A magasabb körből ott láttuk a szereplő gr. Haller és br. Kemény-családon kívül a br. Szentkereszt, br. Camerra, Gyárfás, Daniel, Pálly, Ugron-család, Ugron Gábor és Bartha Miklós volt képviselőinket, Jakabhy Zsigmondot nejevel és szép leányaival, a helybeli birtokosságot és honoratiorokat mind, Udvarhelyről és erdővidékről többeket s jól esett szemüinknek beilleszkedve látni e díszes keretbe az iparosok és földmivések szép számu képviselőit is.

A nagyon mulatságos és roppant számu nyeményeket nyújtott s Br. Szentkereszt Anna tevékeny közreműködésével rendezett tombolájáték végül már felívelenkeztől volt az óra, mire kellemes érzelmek kíséretében szétoszolhattunk, mindnyájan erősen állítván — és senki ellen nem mondván — hogy ilyen szép estélyre Kereszturon senki sem emlékszik.

Amicus.

Bukaresti szemle.

Kifejeztem önnek többizben azon nézetemet, hogy a katonai miniszterium nem a kalandpolitika üzője, hanem a rend és alkotmányosság képviselője leend. Állításomat igazolja Florescu tábornok miniszterelnök és belügyminiszternek a megyék főispánjaihoz intézett első körirata, mely egyuttal érdekes történelmi adat a mostani miniszteri válságos napokhoz. A körirat elmondja, hogy miután a tábornok lön új miniszterium alkotásával megbízva s felhívja a prefektus urakat, hogy a coalitios miniszterium nem jöhetett létre, a zavargó elemeket tartásá figyelemmel s szükségességében a helyőrség parancsnokával rendelkezzenek. Legszébb része a köriratnak az, a melyben felkéri a prefektusokat, hogy az éles ellentétben álló párttagokat igyekezzenek kibékíteni, mert egyesült erővel kisednek nemzetek is erők, míg a pártoskodás a nagy nemzeteket is rombadönti. Kijelenti, hogy a miniszterium a rendet és békét fen fogja tartani. De kikből állott volna az a híres coalitonalis miniszterium, melyet Vernescu a fejedelem felhívására összehátolt? Nem lesz érdeketlen ezekkel a doriai oszlopokkal — a mint Urechia őket nevezi — megösmerkedni. Lássuk: Vernescu ügyvéd elnök és belügyér, annyit tudunk felőle, hogy közepes szónok. Cogalniceanó Mihály külügyér, a politikai hitvallás legkitünőbb köpenyforgatója, ha kell vörös, ha kell, vörös üldöző a dühösségig. A Románul erről sokat beszélhetne. Jón Gyika kokosatu — pupos — egy Cogalniceanó mellett merő képzettség, hogy kimaradt volna, holott nem egyszer voltak halálos ellenfelek, no de azért hiták ezt a comédiát coalitiónak. Jónu Bretianu hadügyér, mint a ki életében mindig háborusdit szeret játszani, de a ki szakaszkaplár sem volt életében, annyit ért a hadtanhoz, mint a hajdu a harangöntéshez. D. Sturza pénzügyér s hogy jó financez, ezt megmutatta akkor, midőn fölfedezett vasuti operatió miatt a Cagtargi miniszteriumból ki kellett lépnie. Erre a fejedelem is azt mondta, hogy: nem lehet. Bretianonak pedig a hadügy helyett a pénzügyet ajánlotta, mint a melyhez ő is nagyon jól ért, a mint a Strousberg üzletben bemutatja. Eugenu Stasescu közoktatásügyér, ez is jól ért a tanügyhez, mert neve után ez áll: fost deputatu, azaz volt képviselő. Ez a híres coalitio megbukott, mert a fejedelem Bretianóból nem akart hadügyért csinálni. A rossz nyelvek azt rebesgetik, hogy a fejedelem trónját feltette Jon Bretianótól, ki eszelőtt 10 évvel a fejedelemet trónjára ültette. A vörösek kézzel lábbal tiltakoznak ezen forradalmi rágalom ellen, állítván, hogy a coalitios miniszteriumban egy sincs olyan férfi, ki forradalmi iránynyal vádolhatnának.

Ehez aztán csakugyan vastag arczbr kell, így nyilatkozni a mivel világ előtt. Lássuk: Bretiano forradalmár volt Bibesco, Alexandru Gyikai, Stirbey, Couza vodák idejében. Egy évig el is volt fogva és itélve. Cogalniceano forradalmár volt 1848-ban, 1864-ben Gyika, Couza ellen s. a. t. s ezek az Urechia do-

riai oszlopoi mondják, hogy ők nem rrada, márok. Nem kételkedünk a felet, hog I. Károly örvendett magában, midőn een t barátoitól megszabadult s magát tábcnokolavétehethe körül. Azonban még a örös Irechia is felrótta nekik proimemoria, hogy e fostu geputatut tettek meg oktat. minisztelek. Ezt már ő is csak korinthei oszlopnak tart, soha sem fogja feledni, hogy őtet a candelatióból kifelejtették-egy Statescu miat. Sc itt a miniszternek való ember. Most már a vörösek is sincerizálnak a loyaltas miat állítván, hogy a fejedelemnek nem ál jogban a candidatusok ellen kifogást teni. It nem így mondja a constitutio, de mit nek constitutio, midőn Jón Bretianóról van szó? Igen de, Bretiano a hadserget oloszobin foya volna szervezni, ez a mostani vörös jelszó. Sokat ígért ő már életében, a mi mind iretnek marad. Irt, hogy egyebeket ne emlits. Historia universalis-t is t. i. ígérte hogy írni fog, még látták is egy-egy darabot bőle az avatottak, de más, soha. Ilyen ígértez is, azért nem ad annak hitelt okos emberhanem ezt felei:

„Mofturi domnule Bratiane moftune mofturilor“! Ezt itt igen jól értik, hogy ni az.

A „kolozsvári orvos-tanésztudományi társulat“ orvosi szakülése, 1876. april 21-én.

(Folytatás.)

4) Mig az említett átalakulások következtében az u. n. sejtközi szövetek képződtek, maguk az ébrényi sejtek is nem kevés változnak át. A székszemcsék vagy lezlekék mindinkább eltűnnek a sejt bioplasmából és ebben sajátos szöveti elkülönzések kdenek mutatkozni. Ha a bioplasma alapállományát a barázdalási gömbökből, az az a legáltalabb ébrényi sejtekben vizsgáljuk, nem vagyuk képesek benne szerkezeti részleteket megkülönböztetni; a bioplasma alapállománya teljesen egyszerű és meglehetősen folyékony. A rnyyiban a székszemcsék időről időre mozgása ejtetnek, az alapállományt mozgási képességgel felruháztottnak kell tekintenünk, a mit ég az ugynevezett amoeoid alakváltozásokból s kell következtetnünk. Miután pedig a székszemcséken kívül még a sejtmag is (mely szintén amoeoid alakváltozásokat mutat) hely: időről időre változtatja, állítani lehet, hogy az alapállomány mozgási működése által abenne foglalt alakrészek (sejtmag és székszemcsék) mozgásba jönek.

Ezen mozgások nevezetes elkülönzésekkel függnek össze, mert kissé szorgos megfigyelés mellett sikerül annak nyomára jönni, hogy az előbb szerte szét szórt székszemcsék ugyazva mértanilag szabályos körökben, sugarakba rendeznek sorakozni egy-egy alakilag láthat központ (p. a mag) vagy egy ideális központi körül. A székszemcsék alig hogy sorakoznak, elkezdnek változni és pedig vagy egymással csoportokká forradnak össze, midőn egymásmin részletes oldásnak esnek alá és ekép renehálózattal bíró gömbökbé alakulnak, vagy osszu fonalakká nőnek ki, melyek éppen a szaraz irányt követik, melybe a székszemcsék jellező zöleg csoportosultak volt. Sem a rezecházatos gömbök, sem a fonalsugarak nem maadnak meg ezen átalakulási fokon. Az előbbi kösőbb magképletekké alakulnak át, az utóbbiak pedig vagy pamatokat képeznek vagy egymással rezechálózattá nőnek össze és lassként elhalványulva az alapállományban eltűnnek. Gyakran azonban még sokáig lehet azékszemcséknek említett elkülönzési alakkéteit észlelni az ideg-, izom-, edény-, minigés a kötszövetek sejtjeiben.

5) A székszemcsék ekép eltűnvn, lehetőleg az átalakulásoknál fölhasználtatván, bioplasma oly jellegeket vesz föl, melyek többé kevésbé az egész későbbi élettörténetiállatt megart.

A legnevezesebb szöveti elkülönzések a bioplasmának azon életszakába esnek, időn az még az eredeti pete szekállományához hasonlóan székszemcsékkel bővelkedik.

A későbbi elkülönzések már kisséb határkörök között mozognak és csak gyézebb foku ismétlődései azon folyamatnak, mely az élet első ébredésekor oly nagy mérvben megindultak.

(Folyt. köv.)

Adakozások

a kolozsvári tűzkárosultak részér

(Folytatás.)

A helybeli tűzkárosultak javára f. h. 28-én adakoztak:

Ezen kívül természetben a adakoztak:

Öv. Gyújtóné szül. Hegyessy Anna ivén: Zsigmond Dezsóné és Molnár Mária 6 nő ing, 6 férfi ing, 3 lábravaló, 6 pár harsnya, 6 zsebkendő, 4 nyakkendő, 2 leendő.

*) Görbe látat csinálnak.

Ford.

Pályázati hirdetés.

A naszdí leánynevelde tanítónői állomásra, melyhez 300 frt. o. ért. évi fizetés, szabad szállás, s 6 öl tüzelő-fa járuléka vagyon kötvé. A pályázat határideje **folyó év július-hó 15-én.**

A pályázókknak be kell bizonyítaniuk:

- Hogy az elméleti és gyakorlati tanítónői vizsgát letették.
- Hogy tudják és beszélik a román nyelvet, mely az előadás nyelve, ugy szintén a magyar, vagy német nyelvet.
- Teljes ismerettel kell bírni a női kézimunkákról, nemkülönben a kertészet, s főzésben gyakorlati ismeretségek legyen.

A pályázók közül az, ki ezen feltételeknek eleget tesz, s jobb bizonyítványokat képes elmutatni, elsőbbségi joggal bír. — A bizonyítványok mellé kérszítve is melléklendő.

Ezen állomás három évre ideiglenesen töltendő be, 300 frt. évi fizetéssel, mely határidő eltelté után az illető tanítónő véglegesen nevezeték ki 400 frt. évi fizetéssel s a fenemített járulékok kedvezményeivel.

A naszdívidéki iskolai alapokat kezelő bizottságnak 1876. ápril-hó 18-án, tartott üléséből.

Elnök: **MOCSILU GERGEL.** Titkár: **MIHALCÁ TOMÁ.**

2940. — 1876.

(177)

(3-3)

Arverezési hirdetmény.

A nagyszebeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Engler Károly és Paulina esődtömegéhez tartozó szelindeki gőzmalom és szerelvényeinek a telekkönyvi hivatalnál megtekinthető arverezési feltételek mellett eladásra, az első határnapon nem sikerülvén, második határnapul a helyszínen **1876. május 22-ének reggeli 9 órája tűzöttik ki**, melyen a telekkönyvi hivatalnál, vagy Philip Gusztáv végrehajtónál megtekinthető arverezési feltételek szerint becsálón alól is, sőt elkülvitve is eladotnak.

Az elárverezendő gőzmalom a szelindeki 1225 telekjkr. A + 1 p. sz. és 8074 h. r. sz. a. van, de a telek Szelindek község tulajdona, s a becsár 3445 frt. o. ért.

A nagyszebeni királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság, 1876. ápril 27-én tartott üléséből.

„VICTORIA“ biztosító társaság

Kolozsvártt

(alapított 1865-ben.)

Forgalmi kimutatása:

(1874 dec. 31.)

Összes bevételek kezdettől (1865) — 1873 év végéig o. é. 16,229,161 ft. 17.
Bevétel 1874. évben 3,376,862 „ 82.

összesen: 19,606,023 ft. 99.

Kifizetett károk kezdettől (1865) — 1873 év végéig o. é. 5,355,856 ft. 42.

Kifizetett károk 1874-ik évben o. é. 1,324,799 ft. 85.

összesen: 6,680,656 ft. 27.

Kiosztott nyereség kezdettől 1874-ik év végéig o. é. 439,738 ft. 69.

Évi díj bevétel 1,500,000 „ —

Biztosításokat fogad el:

- tűzkárok ellen, (ha villám-csapás által okozottak is) épületekre, gyárakra, készletekre, ingókra stb.
- jégkár ellen, teljes kártérítéssel;
- az ember életére, minden módozatokban, és közvetiti
- a túlélési csoport biztosításokat.

Központi iroda: Kolozsvárt, főter 26 szám.

Vezér-ügynökségek: Bécs, Budapest, Grätz, Prága.

Fő-ügynökségek: Arad, Brassó, Debreczen, Eszék, Győr, Kassa, Maros-Vásárhely, Nagy-Bécskerek, Nagy-Enyed, Nagy-Szeben, Pozsony, Szeged, Temesvár és Triest.

Vidéki ügynökségek: a birodalom minden jelentékenyebb helységében. (473) (26—*)

A „VICTORIA“ biztosító társaság 10 éves működése alatt, kötelezettségének mindig híven és pontosan megfelelvén, bizalommal hívja fel a közönséget, biztosításait jövőre is első sorban ezen tisztán hazai és minden idegen elemről ment intézet által eszközölni.

„VICTORIA“ biztosító társaság.**Az egyedüli üzlet Bécsben,**

mely a kedvezőlen viszonyokkal számot vetve, körülbelül egy további 30%-nyi ár-emelkedést jelentene előbb indokoltvá látja:

Bettelheim H. és társa bécsi Chinaezüst-gyárlraktára

Graben 28, vis-à-vis Sothen's Wechselstube (Handelsbank)

6 kávékanál elöb. ft. 2.50, most 1.30.
6 evőkanál „ ft. 8.50, „ 2.80.
6 asztali kcs. „ ft. 8.50, „ 3.60.
6 villa „ ft. 8.50, „ 2.60.
1 levestörőkan. „ ft. 5. —, „ 2.20.
1 tejmerő kanál „ ft. 3.50, „ 1.40.

6 kávékanál elöb. ft. 12. —, most 6.80.
1 vajkecske „ ft. 5. —, „ 1.50.
1 thea-szűrő „ ft. —.80, „ —.20.
1 pár gyertyat. „ ft. 9. —, „ 2.80.
1 cukorkesze „ ft. 2.50, „ —.30.
1 szet és olajtartó 4 fűtől 7 ft 50 krig.

Különös figyelmre méltó.
A huszonnyolc darab, ötszerezve diszes tokban 24 fűt helyett csak 9 fűt 25 kr.
6 darab 1 fűt 30 kr.

Pompás tálcák, kávékanalak, theakannák, theakészletek, asztalészkék, gyertyatartók, cukorkeszek, tojástartók, fogpiszkáló-tartók, asztalkendők csokos stb. Vidékre utazást mellől pontosan és lelkiismerettel kívánatra részletes árjegyzék küldetik. (183) (1-3)

Jelzálog-kölcsönök

a birodalom bármely részében telekkönyvezett nem tehermentes földbirtokra is 1000 frttól a legmagasabb összegig törlesztésre rövid idő alatt, és 5000 frton felülreket még előnyösebb módozatok mellett gyorsan eszközöl.

A hat. eng. általános Ipar- és kereskedelmi ügynöki IRODA
Kolozsvártt, bel-monostortozza 19 szám.
(Ertékezhetsi posta után, vagy személyesen naponta d u 1-től 4-ig.)

(24)

(14-36)

A hamisítás ellen határozottan szavatul.

Dr. Popp J. G.

cs. k. udv. fogorvos, Bécs, Bognergasse 2. sz.

26 éven át kipróbált

Anatherin-készítményei**Odvas fogak betöltésére**

nincs hathatósabb és jbb szer. mint fog-plombeja, melyel minden ember könnyven és legcélszerűbb fájdalom nélkül az odvas fogat kitöltheti. A fog plomba a fogmaradékkal és foghússal egyestve minden további elrontást akadályozza és a fájda mátt csillapítja.

Anatherin szájviz

1 forint 40 krajczáros palackokban, legjellegesebb szor erősos fogfájás, a fogfájás gyűladása, daganata és kikezdése ellen; feloldja a megfőv fogkövet s gátolja annak újalakulását, megerősíti a mozgó fogakat a foghús megszárítását; s midőn a fogakat és foghúst minden ártalmas anyagtól megtisztítja, a szájnak kellemes frissaságot kölcsönöz, eltávolítja a szájrosz bűzt csak rövid ideit használat után is.

Anatherin fogpép

E készítmény megőrzi a lehellet frissességét és tisztaságát, azonkívül arra is szolgál, hogy a fogaknak vakító fehérség t kölcsönözzen, azok roncsolását gátolja s a foghúst megerősítse.

Növény-fogpora

Anyagra tisztítja a fogakat, hogy naponta használatát által nemcsak az anyagra kellemetlen borki távolíttatik el, hanem a fogak glazurja és fehérsége is mindinkább gyarapodik. — Egy doboz ára 60 kr. o. é.

Fogkefék felnőttek számára 1 darab 80 kr. gyermekek „ 1 darab 50 kr.
Raktárak: Kolozsvártt: Engel J., dr. Hintz és Wolff gyógyszerészekné, Karváz A.-nál, ugyintén Erdély minden gyógy-szerárban, illatszert és díszmű kereskedésében.

(63)

(6—*)

ASTHMA**indiai szivarkák Cannabis indicából**

GRIMAULT és TÁRSA gyógyszerész Párisban.

Ezen új gyógyszer Franciaország és a külföld legtöbb orvososa által a légzési bajok ellen ajánlatik. Elégendő a Cannabis indicából készült szivarkák füstjét be-lélegezni, hogy a leghevesebb főt, görcsös és ideges köhögést, rekedtséget, hangtalanságot, arczideg-fájdalmat és álmatlanságot megszüntesse, valamint a végesorvadás ellen is hatásosnak bizonyult be. — Főraktár Bécsben Benno Paabe gyógyszerkereskedőnél a Bäckerstrasseban.

Kolozsvártt Dr. Hintz G. gyógyszerész urnál.

STEIN JÁNOS**könyvkereskedésében Kolozsvártt kaphatók:**

AZ UJ CSELEDTÖRVÉNY. 1876. XIII. törvények a cseléd és gazda közötti viszony szabályozásáról, a gazdasági munkásokról és napszamosokról.

Egy példány ára 20 kr.

ASBÓTH JÁNOS. Irodalmi és politikai arcképek. Ára 3 frt.

B. KAAS IVOR. Ítélet napja. Szomorujáték 3 felvonásban, egy közjátékkal. Ára 1 frt 50 kr.

MORETÓ. A szép Diego. Vigjáték három felvonásban. Ára 1 frt 30 kr.

GREGOROVIVUS Euphorion Eine Dichtung aus Pompeji in 4 Gesängen. Ára 1 frt 44 kr.

DETLEF CARL. Nora. Eine Charakterstudie aus der deutschen Gesellschaft. 2 kötet. Ára 3 frt 60 kr.

HOPFEN HANS. Verhehlte Liebe. Roman. 2 kötet. Ára 3 frt 60 kv.

SCHMID HERMAN. Der Bauernrebell. Roman aus der Tyroler Geschichte. 2 kötet. Ára 3 frt 60 kr.

KÖRNER Prof. FRIEDR. Instinct und freier Wille. Beiträge zur Thier- und Menschenpsychologie. Ára 3 frt.

DUMONT LÉON. Vergnügen und Schmerz. Zur Lehre von de Gefühlen. Diszesen kötvé. Ára 3 frt 60 kr.

BOHN Dr. C. Anleitung zu Vermessungen in Feld und Wald Ára 4 frt 80 kr.

BERSCH Dr. JOSEF. Die Essig fabrikation. Ára 1 frt 65 k

HÜTTENBRENNER Dr. AND. v. Lehrbuch der Kinderheilkunde. Ára 6 frt.

KASSOWITZ Dr. M. Die Vererbung der Syphilis. Ára 1 frt 50 kr.

ZAHN Dr. FRANZ. Lehrbuch der gerichtlichen Thierheilkunde. Ára 1 frt 60 kr.

HENSCHL. Leitfaden zur Bestimmung der schädlichen For- und Obstbaum- Insekten, nebst Angabe der Lebensweise, Vorauung und Vertilgung. Ára 2 frt.

STAMMER Dr. K. Wegweiser in der Branntweinbrennerei. Ára 3 frt 3 kr.

EMEIS. Waldbauliche Forschungen und Betrachtungen. Ára 2frt 40 kr.

LEE HOLME. Ben Milners Wooing. Ára 96 kr.

TROLOPE ANTHONY. The prime minister. Two volumes. Ára 1 frt 92 kr.

TENNYSON ALFRED. Queen Mary. A drama. Ára 96 kr.

OLIPHANT MRS. The curate in Charge. Ára 96 kr.

MEREDITH GEORGE. Beauchamp's Career. In two volume Ára 1 frt 92 kr.

KOCK :AUL de. Un jeune homme mystérieux. Ára 1 frt 80kr.

FEVAL PAUL. Roger Bontemps. Ára 1 frt 80 kr.

HOUSSAYE. Arsène. Louis XV. Ára 2 frt 10 kr.

LESPÈS LÉO. Mémoires de mes maitresses Ára 1 frt 80 k

Comentariile lui Caiu Iuliu Cesare de belulu galicu, traduse de C. COPACINIANU. Pretiulu 90 kr.

Discursu de receptiune, allu d'lui Dr. ANASTASIU FETU. Patul 50 kr. DICTIONARU topograficu si statisticu alu Romaniei cuprindend descrierea a 20,000 nume proprii teritoriale. Aprobatu de Ministerale de Instructiune si Interne. Pretul 2 frt 25 kr.

GERSTÄCKER FR. Plutusal naratiune americana. Pretul 70 tr.

GOETHE. Patimele junelui Werther. Traductie de Vermont. Pretul 90 kr.

HAHN EDMOND. Contesa falsa. Nuvela. Tradusa de Vermont. Patul 90 kr.

HAUF WILHELM. Othello. Nuvela. Pretul 45 kr.

PEDERZANI. Femeiele. Traducere de Junius. Pretul 30 kr.

Opurile lui Caiu Corneliu Tacitu traduse de GAVRILU J. MUNTEANU. Pretul 2 frt 85 kr.

POENARIU PETRU, GEORGIU LAZARU si Scol'a roman. Cu portretulu lui G. Lazaru si annexe. Pretul 45 kr.

ZSCHOKKE. Blondinul din Namur si Pasa de la Buda. Due novela traduse de Vermont. Pretul 70 kr.

PAPIU JOANU. Viata dupa morte. Dedusa din ministeriu frentiei cmenesci si desiertatiunea celoru trecotarie. Pretul 80 kr

Távirdai gép- és kapcsolástan.

A posta- és távirda intézetnél alkalmazottak használatára.

50 kőmetszetű ábrával.

Írta SZÉKELY ISTVÁN magy. kir. távirdatis-t. Ára fűve 1ft 60 kr.

Erdély s különösen a székelyföld

KÖZGAZDASÁGI

JELENE és JÖVŐJE.

Az Erdélyi Gazdasági-egylet egy tagját l.

Ára 40 kr.

Bérmentve postán küldve 46 kr. mely postai utalánnyal előre beküldendő.

(161)

(3-6)

STEIN JÁNOS

muzeum egyleti könyvtárus és tudom. egyetemi nyomdásznál Kolozsvártt megjelent:

A KIRÁLYHÁGON INNENI ORSZÁGRÉSZ (ERDÉLY)

TÖRVÉNYSZÉKI FELOSZTÁSA XXII térképpel.

Szerkesztették néhai BOLDIZSAR FERENCZ erdélyi telekkönyvi igazgató és BORDEAUX JENŐ telekkönyvi biztos.

Minden térkép külön kimutatja a törvényszéki kerület minden községeivel név szerint, a járásbíróságokat külön választva és azon közigazgatási egész területet, melyből a kir. törvényszék alakitva van. Ki van mutatva a törvényszéki kerület és járásbíróságok kiterjedése mértföldenként, népessége lélek-szám szerint. Ki vannak mutatva a nevezetesebb folyók vas-, ország- és nevezetesebb megyei utak. Minden térképhez adott önálló szövegben ki vannak jelölve:

- A térképen látható törvényszéki kerület összes adó községei betűrendben magyar és ismert román és német neveikkel.
- Minden község neve után határ mennyisége holdakban és hogy telekkönyve mikor lépett életbe.
- Meg van nevezve az adókerület, melyhez minden község tartozik.
- A közigazgatási hatóság, törvényszék, járásbíróságok székhelyei.

Ezen, a legnagyobb szorgalommal kidolgozott, nagy 8-adrét fizetben összeállított 22 térkép, a fenn elősorolt tárgyakat tartalmazó szöveggel és diszes czimlappa ellátott mű ára 6 frt. Postán küldve vagy utánfizetéssel 6 frt 20 kr.

Kemény táblába csinosan bekötve 7 frt. Postán küldve de bérmentve 7 frt 50 kr.

Megjegyezzük: hogy a térképek, miután szerkesztésük alkalmával, minden adóközség töhegyre szedve pontosan számba vétetett, pontosság tekintetében minden eddig kiadott térképeket felülmulnak s a hozzájuk adott szöveg tartalmánál fogva a jelen szervezkedési korszakban törvényszékek, bírák, ügyvédek, közigazgatási és váosi hatóságoknak, községeknek és egyes birtokosoknak egyaránt nélkülözhetlen kézikönyv gyanánt szolgál, miután minden Erdélyben létező egyes községnek politikai, törvénykezési és adóügyi tekintetben hovatartozósága, ugy földiratilag mint betűszerint egy tekintetre kivehető. Továbbá a munkálat történelmi részénél a hirdetményben előfordultakon kívül még minden egyes község telekkönyvi hatósága, s a telekkönyvi munkálat kihirdetési ideje a legutolsó napokig ki van téve valamint mindennemű változás mely 1872 óta felmerült, tekintettel a m. évi július 31-én megjelent miniszteri rendeletre, melynélfogva az abrudbányai, fogarasi, gy.-szent-miklósi- hátszegi, naszdí, sepsi-szent-györgyi és szamosújvári kir. törvényszékek, más törvényszékekhez beosztattak, a legnagyobb pontossággal keresztül vitetett, s így Erdély községeinek történeti nevezetességei leírása, valamint törvénykezési, köz-igazgatási s telekkönyvi beosztása tekintetében teljesen hű képét állítja előnkbe.

Azon t. cz. előfizetőknek, kik Boldizsár Ferencz ur kezéhez 5 frtot előfizettek, példányukat 2 frt 50 utánfizetés mellett kiszolgáltattuk.

Stein János.